

27/2/11Kof

UDL/Ref

జన్మభూమి

సంపూర్ణ - గ్రామీణ - పునర్వికాసం

కార్యాచరణ పథకం

ACC No

31431

ప్రజల వద్దకు పాలన

శ్రమదానోద్యమం

గ్రామస్థాయి - ప్రణాళిక

రచన

ప్రజాకవి

వంగపండు-అప్పలస్వామి

(ప్రింట్‌పాల్ (Rtd))

పార్వతీపురం

విశాఖపట్నం ఉత్తరాంధ్ర

అంకితం

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అధినేత
క్రియాశీల - ముఖ్యమంత్రి

శ్రీ నారా చంద్ర బాబు నాయుడు గారికి

“ప్రజల వద్దకు పాలన”

ప్రగతి దాయక మనిషిని “పరిపాలనాశాస్త్రి”

శ్రమదానం”

ప్రజా ఉద్యమముగ నిలిచిన ‘దీక్షా తపస్వి’

సూక్ష్మ స్థాయి ప్రణాళిక”

గ్రామ స్వరాజ్యభూమికను విజయ సాధన మనస్వి ‘

ఇట్లు

ప్రజాకవి - వంగపండు

(ఎవిపార్ (Rtd)

స్థలం పెందుర్తి
తే 1-1-97

పెందుర్తి
విశాఖపట్టణం - ఉత్తరాంధ్ర

సంపూర్ణ - గ్రామీణ - పునర్వికాసం

కార్యాచరణ పథకం

స్వయం కృషి - స్వావలంబన - ఆర్థికవిధానం - అవసరం సమగ్ర భూసంస్కరణల చట్టం అమలు కావాలి ప్రోఫెషనల్ - టెక్నికల్ - కళాకాలంస్థాపన జరగాలి గృహపరిశ్రమలకు వృత్తి విద్యలకు ప్రోత్సాహంవ్వాలి శాస్త్రీయ సాంకేతిక విజ్ఞాన పాఠశాలల్ని తెరవాలి ప్రతి పల్లెలో 75% రైతాంగానికి సొంత భూములుండాలి పల్లెలో వ్యవసాయంపై ఆధారపడిన జనాభా 50% మించరాదు పల్లెలు 50% మించిన విద్యుత్ జూల వినియోగం పొందాలి పల్లెలో చేతినిండపని దొరకని వారి సంఖ్యను తేల్చాలి వృత్తి నైపుణ్యం సామర్థ్యం మేరకే అవకాశాల పంపిణీ జరగాలి

శ్రమశక్తి ' వినివయం కొనుగోలు శక్తి సమతులకంగా నిలవాలి పరస్పర సహకారంతో వనరుల వినియోగం లోకి తేవాలి సాంప్రదాయక వృత్తులు - పునర్విజ్ఞంభించాలి గృహ పరిశ్రమలు - వర్ధిల్లిలి పరులపై ఆధారపడి జీవించిన వారి సంఖ్య తగ్గాలి అభివృద్ధి పథకాలు - జనసామాన్యులదరి జేరాలి లబ్ధి దారుల ప్రయోజనాలు దళారీ వర్గానికి దక్కరాదు ఆర్థిక సంస్థలు బ్యాంకులు - అందని ద్రాక్ష పళ్లుగా మిగలరాదు ముణమును సుబ్సిడీగనే భావించే పరిస్థితి నుండి బయట పడాలి అనుచిత రాజకీయ జోక్యం పల్లెకు వినాశనకరం తేరూ వస్తే తిని హాయిగ ఒత్తు దామన్న భావం పోవాలి శ్రమే సంపదన్న వూట - వేద వాక్యం గానిలవాలి స్వయంకృషి పై జీవించాలి, అత్య గౌరవం వికసించాలి

తొలి పలుకు

ఎన్టీ ఆర్ - ఆలోచనలు - ఆశయాలకు - ఆకర్షకుడనై 1992 లో
పార్టీలో జేరి - అతని ఆదేశాను మతి మేరకు - ప్రజలిచ్చిన చార్జీషీటు
డంకెర్ ఒప్పుందం గ్రంథములను రచించి ప్రచురించితిని

అంతేగాక - సారా నోషెదోద్యమం బాగా బలపడాలని ఒక రచయితగా
సారా భాగోతం అనురూపకమును వ్రాసి తనకే అంకితమిచ్చి
ప్రచురించాను పార్టీకి సంబంధించి-గేయాల్ని-పద్యాల్ని కూడా రచించి ఎన్నో
ప్రచురించితిని

సావాత్మంద్వారా సమాజానికి సేవ చేస్తున్న నేను 1992 లో
ప్రభుత్వ కళాశాల బ్రన్సిపాల్ పదవీ విరమణ అనంతరం- జనజాగృతికి సమాజ
సంస్కరణకు నావంతు కృషిని నేను చేస్తూనే ఉన్నాను

అనివార్యమైన - అనూహ్యమైన కారణాలవలన టి డి పి ని
విడిచిపెట్టి-బి జె పి లో చేరి పార్టీ క్లిచ్చురం యోజక వరంనుండి పోటీచేసాను
తదుపరి బి జె పి నుండి కూడా రాజీనామా చేసాను రాజకీయాల్నే విడచి
పెట్టాను

అయితే ప్రస్తుతం నేను ఏ పార్టీ వ్యక్తినికాను - ఏ పార్టీలోను లేను
కేవలం నవ సమాజ నిర్మాణం కోసం అహర్నిశలు కృషి సల్పే- బహుగ్రంథ
రచయితను - ప్రజాకవిని

జన్మభూమి ఉద్యమం ఎంతో ప్రశంసనీయం, ఒక కుగ్రామంలో
ఒకనాడు జన్మించిన నేను త్రికరణశుద్ధిగా ఇందులో పాల్గొనాలన్న నా
ఆలోచనలకు ఆశయాలకు ప్రతిరూపమే నాయీ రచన - జన్మభూమి -
సంపూర్ణ గ్రామీణ వికాసం- కార్యచరణ పథకం

తేది 1-1-1997

సదామి సేవా ఫిలాషీ

స్థలం పార్వతీపురం

ప్రజాకవి - వంగపండు- అప్పలస్వామి

పార్వతీపురం

జన్మభూమి
సంపూర్ణ - గ్రామీణ - పునర్వికాసం
సిద్ధాంత పత్రం

ఇందులో

- 1 పల్లె పగతి - జన్మభూమి పథకం
- 2 స్వయంకృషి - స్వావలంబన పల్లెకు శ్రీ రామ రక్ష
- 3 ఎడవు అడ్డు - రోకువ-రాంగునాట
- 4 పల్లె దేశానికి పట్టుకొమ్మలు
- 5 ఒత్తుకులు చూర్చని ఎడలెందుడు తెండిపెట్టని వడుపులెందుకు
- 6 శామికుడు - వస్త్రసేవల సృష్టికర్త
- 7 దిశమొరైతోడె దేశానికి పెద్ద దిక్కు
- 8 పహంపంజీ వ్యవస్థ మార్కెట్ ఎకనమీ సమతూకం కావాలి
- 9 చిన్న నీటివనరులు పల్లెలకు సిరునిస్తాయి
- 10 శ్రమదానం పల్లెల అభివృద్ధికి - వరప్రదానం
- 11 ప్రజారోగ్యమే ప్రగతికి మార్గదర్శకం
- 12 సాంప్రదాయక వృత్తులే - పల్లెల జీవనావృత్తులు
- 13 రక్షిత మంచినీటి పథకం - ప్రతిపల్లెకు ప్రాణరక్ష
- 14 పరిమిత కుటుంబం పసందైన కుటుంబం
- 15 పల్లెల దుస్థితి నివారణకు అక్షరం - అనివార్యం

- 16 సమిష్ట జీవితానికి ప్రతీక - పల్లె ప్రజల జీవన విధానం
- 17 గ్రామీణ - మహిళా సంక్షేమం
- 18 అభోజగత్ సోదరులకు రక్షిత పథకాలు (Protected Scheme)
- 19 వెనుకబడిన తరగతులకు సంక్షేమ పథకాలు (Welfare Scheme)
- 20 బుహీన వర్గాలకు - సేవా పథకాలు (Service Scheme)
- 21 అల్ప సంఖ్యాకుల హక్కుల రక్షణ
- 22 ప్రజాప్రతినిధులు ప్రభుత్వోద్యోగులు
- 23 ఉత్పత్తి శక్తి యజమాన్యపు శక్తి సమన్వయం శాంతి
- 24 అనిశ్చితాదాయాల వరాల సాంఘిక భద్రత
- 25 జనతా-పెన్షన్ విధానం
- 26 సామాజిక సామూహిక మరుగుదొడ్లు నిర్మాణం
- 27 ప్రజల వద్దకు పాలన - గ్రామ స్వరాజ్య సాధన
- 28 ముఖ్యమంత్రి యవశక్తి ఉపాధి హామీ పథకం
- 29 గ్రామీణగృహ పరిశ్రమలు సాంప్రదాయక వృత్తులు

పల్లెప్రగతికి - జన్మభూమి పథకం

అర్హతాన్ని సృజేషురిహునలో-పల్లెభారతిని అర్థవంతముగా
 చిర్చిచిద్దుకొనకపోయాం పల్లె గత 50 ఏండ్లకాలములో రాజధాని గడ్డపై
 కూర్చొని అదేశాన్నివ్వడమే తప్ప పల్లెల్లోగు పరిమిత వనరుల్ని
 ఒహా శోషయోజనకరంగా వినియోగించుకొనేకపోయాం

భారీస్థాయి హోలరనము పరచు భౌతివ్యామోహంపడి
 ఇంతకాలం దుఃఖరఖర్చుల్ని-అవికాని అప్పుల్ని భరిస్తూవచ్చాం- ఒకపైపు
 తెల్ల ఎనుగుల్ని మేష్టతూ వెలొకపైపు కాంత్రాక్టర్లు మాయాజాలం
 పడిపోయాం మధ్యదారి వ్యవస్థను దొత్తువాండాం

నెడు ఎయతమ క్రియాశీలముప ముఖ్యమంత్రి పల్లె భారతిని తిర్చి
 చిడగల ఒక ఎనూత్న పథకమునకు రూపకల్ప చేస్తూన్నారు జన్మభూమి
 సుస్థూర్ణ గామిణివికాసం కార్యాచరణ పథకమును అమలుపరుస్తున్నారు

నేటి పల్లెలో ఉత్పత్తి శక్తులకు యాజమాన్య శక్తి మూలకేం దమని
 పల్లెను ఒక ముఖ్యమైన పరిహానా విధానముగ రూపొంది త్తారు సమగ్ర
 గామిణాభివృద్ధి పల్లెప్రజల భాగస్వామ్యం విరాసాధించబడదని
 తెలిసికొన్నారు

ముఖ్యమంత్రి పదవి-అన్నది ప్రభుత్వ పైల్పుపై దస్కత్ నిడటమే కాదని-
 నిరంతరం అహర్నిశలు శ్రమించి కృషి సలపనిదే రాష్ట్రాభ్యుదయానికి రాచబాట
 ఎర్పడదని మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఉమ్మడి సంపద పెంపుదలకు ఊపిరినివ్వ
 ప్రకటించిన పల్లెభారతి ప్రగతికి ప్రతిజ్ఞ

- 1 ప్రజల వద్దకు పాలన గ్రామస్వరాజ్యసాధన
- 2 శ్రమదానోద్యమం - శ్రమైక జీవన సౌభాగ్యం
- 3 గ్రామస్థాయి సూక్ష్మప్రణాళికలు పల్లెప్రగతి నివేదికలు

మానసిక బలహీనత మంచిదికాదు

క్షుద్రం - హృదయ - దౌర్బల్యం'

(భాగ 2 3)

స్వయంకృషి-స్వావలంబన పల్లెకు శ్రీరామరక్ష

అశాంతి-అభద్రత-నుండి పల్లెలు తేరుకొని - శాంతియుత-సుస్థిర
జీవనం కొనసాగించాలి- ఆనాడే అభివృద్ధికి అంకురార్పణ మహోన్నతకి
-మార్గగామిగా పల్లెనిలుస్తుంది

దురాచారం-దురాపేక్ష-దురాశ-పల్లెప్రజలలో అసహనం- అరాచకం
సృష్టిస్తాయి- ఆచారం- ఆపేక్ష- ఆశ-మనిషిని రక్షిస్తాయి దోషడి-పీడనలకు
చోటివ్వని గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను నిర్మించాలి సంఘవిద్రోహ శక్తుల్ని-పగట్టి
ప్రాప్తించిన విజ్ఞానాన్ని పల్లె ప్రజలకు అందించాలి

వృత్తినైపుణ్యం ఉన్నవారికి గృహపరిశ్రమలను స్థాపించాలి -
ప్రతిభాసామర్థ్యాలన్నవారి స్వయంపోషక పథకాల్ని అమలుపరచాలి- గ్రామీణ
యువజన బృందాల్ని ముందుకు నడిపించి- ఉమ్మడి సంపదను సౌభాగ్యం
పెంచుకొనేలాచూడాలి- గ్రామస్థాయిలో- జరిగిన- ఉమ్మడి పనుల్ని-వారే
నిర్వహించుకొనేలా చూడాలి

ప్రతి పల్లెకు ఒకపాఠశాల- ఒక ఆసుపత్రి- ఒక సహకారసంఘం- ఒక
యువజన మందిరం - ఒక పంచాయితీ ఒక గంధారియం - ఒకప్రార్థనా
మందిరం- ఒక మహిళా సంఘం- గ్రామస్వరాజ్య సాధనగా నిలవాలి-
!ఎజాస్పాన్య జీవిత-దీక్షక పల్లెపరిపాలన-వేదిక

నిరంధపద్ధతుల దోషడి విధానాలు-మానవంగా - కిడ్నాప్లు
గృహదహనాలు-అపేక్ష-వరకన్న వావుల -తగిందడమే కాద ఏజీని
పెకుండా పెయ్యాలి- కుడుగు రాజకీయ అధికారంగాక- ప్రజాభివృద్ధి -రాజీరని
చారాణాన్ని అహర్నిశలు జరిపాలి

ఆనాడే-శాంతిభద్రతల స్థాపన జరిగి-అభ్యుదయము అభివృద్ధి శాంతి
వెల్లివిరుస్తుంది గ్రామీణ జనజీవితానికి సుఖమయము జీవితం లభిస్తుంది
సామాజిక క్రయోజనాలు నిత్యంనద్దిస్తాయి

“సంశయించకు సలికేలపడతావు

“ సంశయాత్మా - వినశ్యతి

(భ గీ 4 41)

అదుపు- ఆజ్ఞలు- లోకువ- లొంగుబాటులు

శారీరక కృషిలో మేధోపరమైన జ్ఞానం తొణికిసలాడుతుంది
కృషితోనే మానవత్వం అవుతుంది ఒకటి శమరూపం వేరొకటి శక్తి
స్వరూపం- వ్యక్తి స్వేచ్ఛ సమిష్ట ప్రయోజనాలకి విమార్గదర్శకాలు

మత్తులొక్కటే పతిభాసామార్జ్యం అభివృద్ధిని శాసించే ఉత్పాదక
శక్తులు అయితే మత్తులొక్కటే అవినేక బహిష్కరణ సమాజ పరివర్తనకు
అడ్డంకుగా ఉంటాయి అదుపు- ఆజ్ఞలు- పతిభాసామార్జ్యాలన్న
వోటిని ఉంచాలి అవినేక బహిష్కరణను చూపిస్తే లొకువ లొంగుబాటు
అంటాయి దోషాడీ అడనయి ఇందువలననే జరుగుతాయి

అందుకు పతిభాసామార్జ్యం - ఒకరిసొత్తుగా నిలవవని - ఒక
ఒకరు ఎక్కువగా అవినేకం బహిష్కరణగా నిలవవని- ఇదే సామాజికపరిణామ
పరివర్తమని తెలియజేస్తాయి పతిభాసామార్జ్యం అందరికీ ఒక్కటే స్వల్పంగా
అవినేక బహిష్కరణ సమాజమున అంతరించేట్లుగా ప్రజలలో శాస్త్రీయ
అవగాహనాశక్తిని పెంపొందించాలి

సమాజమున అభివృద్ధి అనేది పోటీస్పర్ధలవలన తప్ప సంఘర్షణ
హోరాం వలన సాధ్యపడవని గ్రామీణ ప్రజలెల్లరికి తెలియజేస్తాయి
కృషి(కర్మ) వినా జ్ఞానం(ఆలోచన) జ్ఞానంవినా కృషి- రూపందాల్చవు
ఇందులో శామికులు కష్ట జీవులు అల్పులని- మేధో పరమైన జ్ఞానం కువారు
పెద్దలని భావించడం హాస్యాస్పదం శమైక జీవనసౌందర్యానికి సమానమైనది
లేనేదని గ్రామీణ భారతి తెలుసుకోవాలి అవినేక-బహిష్కరణ ఎచటనున్న
వాటితో హోరాదాలి అంతం చేయాలి పతిభాసామార్జ్యాన్ని ఉన్నచోట వారిని
గౌరవించి ఆదరించాలి పలువురుమెచ్చిన ప్రజాస్వామ్యపరిపాలన
సమసమాజస్థాపన సాధించానన్న శారీరక కృషికి మేధోపరమైన జ్ఞానానికి
రెండింటికి సరిసమాన ప్రాతినిధ్యమిచ్చి గౌరవించాలి

**కృషి(కర్మ) మేధస్సు(జ్ఞానం) విడిచడవు ,
వ్యవసాయాత్మిక బుద్ధి**

(భాగ 2 41)

పల్లెలే - దేశానికి - పట్టుకొమ్మలు

అసంఖ్యిత అసంఖ్యాక బడుగు బలహీన ప్రజానీకానికినిలయుం మన
పల్లె భారతి-రాష్ట్రంలో దాదాపు 60వేల గ్రామాలున్నాయి 32వేల
పంచాయితీలున్నాయి 11వేల మండలప్రజాపరిషత్తులున్నాయి

శ్రమశక్తికేంద్రాలు మనగ్రామాలు-పల్లెలేఉత్పత్తిశక్తులమూలకారకాలు అన్ని
వనరులకు మూలభీజం భూమి అటువంటి భూమి నేడు పల్లెల్లోనే
వస్తుత్పత్తి సేవలకు స్పృశకర్తగా ఉంది

మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయమే జీవనాధారం-రెండవస్థానం
పరిశ్రమలది మనరాష్ట్రంలో 78% పజల గ్రామీణులు ఈ భూమిపై నిల
దొక్కుకొన్నవారిని మనందైతాంగం-లని రైతుకూలీలని పిలుస్తున్నాం

భూసంస్కరణల అమలులో-భూకామందులు-భూస్వాములు
అంతరించి-నేడున్నదీ వ్యవసాయరంగంలో రైతు రైతుకూలీలే సన్న చిన్నకారు
రైతాంగం-అని-ధనిక-మధ్య తరగతి రైతాంగం అని పిలవబడుతున్నారు

రైతు-రైతుకూలీ- ఐకమత్యంగా నిలచినగాని-అధికాహారోత్పత్తి-సేవలు
సాధ్యంకావు-అల్పాదాయ స్వల్పాదాయ వర్గాల నిలచిన రైతుకూలీలు
బ్రతుకుల్లో జీవన చిరుదివ్వెల్ని వెలిగించి జనసేవ పథకాల్ని విస్తరింపజేయాలి

గ్రామంలో వీరితో పాటు శ్రమకు గిరాకీలేని-అనిశ్చిత-అల్పాదాయ
వర్గాలు వెట్టిచాకిరి దార్లు-గ్రామ పాలికాపులు-చిన్ని వృత్తి గృహ పరిశ్రమ
దార్లు కూలీనాలీ దొరకని నిర్బాగ్యులు పారిశ్రామిక విప్లవంతో
సన్నగిల్లిన కుమ్మరి వడంగి నేతపనివాళ్ళు వీరి ఆర్థికస్థితి మెరుగు పడనిదే
రాష్ట్ర ఆర్థిక స్థితి బాగుపడదు కొనుగోలు శక్తిని కోల్పోయిన పల్లె
ప్రజలు జాతీయ సంపద పెంపుదలలో భాగస్వామ్యులుగా నిలవలేరు

పల్లెల్లో ఏ ఒకరు వేరొకరికి అడుగులకు మడుగులు వేస్తే పరిస్థితిని
నిర్మూలించాలి ఎల్లరికీ స్వతంత్ర జీవనం కల్పించాలి పల్లెలే దేశానికి పట్టు
కొమ్మలనిపించాలి అందుకు వీరిని ఆదుకోవాలి

దున్నే వానిదే - సాగుహక్కు

పట్టు ఉన్నవానిదే భూమి హక్కు

[బతుకులు కూర్చుని బడులెందుకు తిండి పెట్టని చదువులెందుకు

విద్య దేశములోని వస్తుత్పత్తిని పెంచడానికి-కొత్తవనరుల్ని అన్వేషించడానికి ఉపయోగపడేదిగా ఉండాలి పనికి-మనసుకు సంబంధం ఉండి తీరాలి ఎ ఒక్కరైనా నిజమైన ఆనందం-పైసలు వచ్చే ఉద్యోగము వలన కాక-మనసుకు నచ్చే వృత్తి చేయడంవలన వస్తుంది

విజ్ఞానం వివేకం విస్తరిల్లడానికి విద్య ఉనికి-మనుగడ-వికసనల నందినవారికిది అన్వయిస్తుంది ఎంత చదువు చదివి - ఏమి బోధించిన ఏమి ఇచ్చెదరన్న- ఏవగింపు మిగులుతుంది తను ఉనికి మనుగడ వికసనలను అందాలి వృక్షీ తను వృత్తిని పొంద గలగాలి ఇందుకు

క్రొ-నైపుణ్యం విస్తరిల్లిన-వృత్తి విధానంలో తను ఉత్తీర్ణుడు కావాలి

కాయకర్మ (శ్మిరీ) హీనమని వాచిక కర్మ (జ్ఞాన) గొప్పదని భావించరాదు ఒక వృత్తి గౌరవమైనదని మరొకటి అగౌరవిచ్చేదని భావించడం కేవలం అజ్ఞానం-మూఢ విశ్వాసం

తన జీవన మనుగడకుపకరించే దేమైన అదితన వృత్తి సే నిలుస్తుంది [బతుకుల్ని బాగు చేయగల బడుల్ని సాధించాలి తిండి పెట్టగల వృత్తుల్ని ఏర్పరచాలి మన విద్యా విధానం-మన సాంప్రదాయం మన సంస్కృతిని మన ధర్మమును పోషించేదిగా ఉండాలి చదువును కొనజూచే అధికాదాయ వర్గాలవారిని నివారించాలి చదువు కొనదలచిన వారిని ప్రోత్సహించాలి కేవలం విద్యాలయాలలో మెరిట్- రిజర్వేషన్లు ప్రకారం తప్ప మరే విధంగా ప్రవేశం కల్పించరాదు

సమాజమున ప్రతి ఒక్కరికి సాధారణ విద్యను కల్పించాలి ఉన్నత విద్యను పొందనుత్సాహ పడిన అర్హులైన వారికి బడుగు బలహీనులకు- ఉపకారవేతనాల నందించాలి అధికాదాయ వర్గాల వారికి ఉన్నత విద్యలో ప్రోత్సాహించే పథకాల్ని రద్దు పరచాలి గ్రామీణులెల్లరికి సాధారణ విద్యను కల్పించాలి

వృత్తి నైపుణ్యం- ోక జ్ఞానం పాటవము సంపాదించి పెట్టగల వృత్తి విద్యా శిక్షణ కళాశాలల్ని తెరవాలి నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యా విధానమును అమలు పరచాలి నిరక్షరాస్యులు-వలన ఉత్పత్తి సాధన ఫలం పరిమితం అక్షర జ్ఞానుల వృత్తి సాధనవలన-ఫలితం-అపరిమితం

' శ్రద్ధగలిగివ వారికి జ్ఞానం-చక్కగ అబ్బుతుంది'

[శ్రద్ధవాంఛితే జ్ఞానం''

(ఛ గీ 14 39)

వస్తు-సేవల సృష్టికర్త - శ్రామికుడే

ఒకనాడు గ్రామీణులు వారి మనుగడ మేరకే ఉత్పత్తుల్ని సాధించేవారు నేడు-అధిక ద్రవ్యాపేక్ష సాధనకు వారి ఉత్పత్తులు నిలుస్తాయి ప్రతి గ్రామం తన కందిన-అందగల భౌతిక వనరుల్ని వినియోగించుకొని తెచ్చుకొని స్వీయ అవసరాల్ని ప్రయోజనాల్ని తీర్చుకోవాలి

గ్రామాల్లో గల ముడి సరకులు ఇతర ప్రాంతాలకు తరలి వెళ్ళి మరల వినిమయవస్తువులుగా గ్రామాల్లో ప్రవేశిస్తాయి అవివేకం వలన మధ్య దళారీల వలన వారి వస్తుత్పత్తులకు సేవలకు వారు తగిన గిట్టుబాటు ధరల్ని పొందలేరు కనీస మద్దతు ధరల్ని అందరేరు అందుకే- అమృతోతే అడవి-కొనబోతే కొరివి అన్న సామెత లేచింది

తన ఆహార జీవన స్థితి గతుల మేరకే ఉత్పత్తులన్నది పోయి నేడు మానవ వ్యక్తిత్వ వికాసానికి-అభ్యుదయానికి సాంకేతికాలుగా ఉత్పత్తులు నేడు నిలుస్తాయి వ్యక్తుల సంపదే-మన రాష్ట్ర సంపద-వ్యక్తుల జీవన ప్రమాణం పెరగనిదే రాష్ట్ర ఆర్థిక స్థితి గతులు బాగుపడవు

ప్రతి ఒక గ్రామం-తన యావత్ శ్రమ శక్తిని- కూడబెట్టుకొని స్థానికంగా లభించిన వనరుల్ని-చిన్న పెద్ద తరహా పరిశ్రమలద్వారా వినిమయ సంపదలగా మార్చుకోవాలి అందుకు బ్యాంకింగ్-ప్రభుత్వం నుండి తగిన ఆర్థిక సహాయం పొందగలగాలి

నేడు ప్రతి ఒక గ్రామంలోనికి విద్యుత్-రవాణా-వార్తా ప్రసార సౌకర్యాలు అందుబాటులోనికి వచ్చాయి ఛారిస్టాబిలిటీలో అప్పులు చేసే భారీ యంత్రాలతో పరిశ్రమల్ని గాక-చిన్న తరహా పరిశ్రమల్ని స్థాపన చేయాలి ఉత్పత్తి ధరలనుగాక నామ మాత్రపు మిగుల విలువల్ని రాబట్టుకోవచ్చు-ప్రతికార్యకునికి-కష్టజీవికి ఇందులో భాగస్వామ్యం కలుగుతుంది ఇవట కార్యక్రమల్ని యజమానులు దోచుకోవడమనేది ఉండదు పెట్టు బడులు వారివే (బ్యాంకింగ్ ప్రభుత్వం) శ్రమ శక్తి వారిదే

పనికి-తగిన వేతనం-కృషికి తగిన ఫలితం

కృషి చేసిన వానికే - కూడు గుడ్డ వసతి

దిశమెల రైతోడ - దేశానికీపెద్ద దిక్కు

మహావైది భూమిమహాసాగుహకు సద్దా హక్కు ఇన్నవానిదె
భూమిమహా స్తు భూస్వామ్యవిధానం బావారి భూయాజమాన్య విధానం
రావారి

పరైమెరు క్షిత్తుల వచ్చిందె కమర్ల మనకు స్మరణకు వచ్చేది
భూస్వామ్యుల మోతులను మగతుల మనాకొచ్చెను నిరుపేద దుతుల - అక్క
చిక్కెనైతుల నాం పదాయ మున్నున్నా సతితీపటి జపెన్నున్న అం
పరైమహామహా గిట్టి వాడు భరు అవచ్చ మద్దకభర మకమ-రైదాంగం
మంబురెడి

పరైతులను మృతసాయమె అవరాధారం నిబితాసం నింగికి మాసే
మంబురై కవ్వుండా వరాధారం గు పాంతాల్లో సరియై చెలువులను వేరెగా
నిర్మించనవకరంబేదు ఉన్నవాణి వాగుమెయారి నిబహారుడు
నారక్కొన్న పాంతం-మృతసాయ ఉత్తత్తుల వాగు పుండుకొంబాయి
స్థానికంగా అభిచరణ నిబీవనరుకు మెరై ఎన్ని చరణించారి

అహారథాన్యాయో పాటు వాగ్దా పంట్ల పంపించారి
అధికొత్తుత్తు - సాధించనదె రైదాంగం నిబ గ్లోమాన్యైతో నా
నిబాదొక్కతొరేదు ఇందుకు తరం - పంట్ల భూమి కనన్మంతం
కావాలందాడు లేనిదె తనిన ఉత్సాహం మారక-సామాన్యస్థి- పదర్థింప
మెనురాడుతామ వ వసాయక పంపునెను సెక్కినై ఎద్దుతోనరకరా
మెయారి

జిరాయిరి పద్మాహక్కుల్ని-దున్నేవానో భూమిపై సాగుహక్కుల్ని
కర్పించారి పద్మాహారునిదేశస్థు శాస్త్రతత్వ వారి కక్షణ నిమంభనమందారి
నైతుల - పీ అవకస్థాయికి సరిపడెగా వారి రెన్నును ఇవ్వారి సన్నెన్నకారు
రైతులకు వారినిక తెల్లమను అందించాలి ఎన్ను ఎత్తనాలు
కిమిటీలకు మందుల స్వై ఫరుపై సప్తది భరుకివ్వాలి

మృతసాయం ఒక పెట్టుబడుపరిశ్రమ కావాలి
భూసంస్కరణల్ని-చిత్తశుద్ధితో అమలుపరచాలి

ప్రజాపం ' వ్యవస్థ-మార్కెట్ ఎకనమీ-సమతూకం కావాలి

పల్లె భారతిలో ప్రజాపంఞీ వ్యవస్థ చేనిచో పల్లె ప్రజలు మరీ దుర్లభము చేరుకుంటారు అహార వాణిజ్య పంటలు సమృద్ధిగా ఉన్న-వీటికి మద్దతు ధరలుండవు-గిట్టుబాటు ధర పలకదు ఇవే మరు వినియోగ రూపంలో వచ్చిరపుడు మార్కెట్ లో కొనుగోలు శక్తి ఉన్న వారి తప్పు శ్రమకు తగిన మి వ వెతరం పొందలేక పొరున్నరైతులు రైతుకూలీలు సామాన్య ప్రజానికం ముహన వరాలు తగిన స్పాండ్ అందలేరు

అందుకు ప్రభుత్వం సబ్సిడీ రేట్లపై వినిమయ పర్యుత్తుత్తుల్ని బహిస వర్గాల వారికి ఒడి యస్ ద్వారా పంఞీ చేస్తున్నది స్వేచ్ఛా వాణిజ్యంలో (Market Economy) కొనుగోలు శక్తి ఉన్నవారు లేనివారు-కే వస్తువును ఒకే రేటుకు కొనవలసి వస్తుంది అల్పస్వల్పాదాయవర్గాలవారు-అధికాదాయ వర్గాల వారితో మార్కెట్ పోటీకి నిలవ లేరు ఇందుకు పత్యామనయమే ప్రజా పంఞీ వ్యవస్థ వ్యాపసాయిక ముడి సరకుల్ని మద్యదళారీల బారి పడకుండ చూడాలి కాస్త పలుకు బడి ఉన్న - ఏ మాత్రం చేతిలో పైసలున్న మద్యదళారీగ అవతరిస్తాడు

నిస్సహాయ నిర్బాగ్యులకు ధరలపై కల్పించే ఈ సబ్సిడీ ఎర్పాటు వారి గ్రూపాటను తప్పించే ఒక ఊహగ నేటికి నిుస్తున్నది నిత్యావసర వస్తువుల్ని కనీస జీవనస్థాయిని నిలపటానికి ఈ వ్యవస్థ ఉపయోగపడుతున్నది

ఇందుకు ప్రభుత్వం గ్రామాల్లో గల ప్రజలను స్వల్పాదాయ అధికాదాయ వర్గాంగా విభజిస్తూ- ఈ నిత్యావసర వస్తువుల్ని ఆ గ్రామ డిపోలో అందటానికి తగిన అధికార పతాల్ని అందిస్తుంది వీటిని రేషన్ కార్డులవారు అసమానతలు బాగా చోటు చేసుకున్న గ్రామీణ ప్రజల్లో అధికులు అకమంగా- ఈ సదుపాయాల్ని అవకాశాల్ని అందటానికి అడ్డుదారుల్లో ప్రయత్నిస్తారు దీనిని వారించాలి

**మద్యదళారీ దోపిడీని మట్టుపెట్టాలి
మద్దతు ధర-గిట్టు బాటు ధరలుండాలి**

చిన్న నీటి వనరులే-పల్లెలకు సీపలనిస్తాయి

అన్నదాత సుఖీభవ అధికారాన్ని కల్పించే కేసు- ఆశీర్వాదనా
మన ఇది సాధ్యపడదు నీటికొసం రైతన్న నింగిని చూసే హీన దీన పరిస్థితి
జోవాం

అదృష్టవశాత్తూ అంధ పడకే జంపనరులు గుర్రాష్ట్రం తూర్పు
కనుమల నా నిత్య వాగులు గెడ్డలు సెలయేర్లు పవహిస్తూనే ఉంటాయి
ఇప్పటికే మన ప్రభుత్వం చాలా పాంతానో చెరువుల్ని గెడ్డల్ని వాగుల్ని విని
యోగించుకుంటే చిన్న నీటి పారుదల పథకాల్ని రూపొందించింది

భారీ మధ్యతరహా నీటిపారుదల సౌకర్యాలు- పెద్దపెద్ద ఎలక్ట్రోనిక్
సాధక ప్రాజెక్టులు- అసంపూర్ణంగా ఉన్నాయి నీటికి పూర్తి చేసేకో లేక
పొతున్నాం శ్రమ-సమయం-పెట్టుబడి వృధా అవుతున్నాయి చేతికి
అందలేదు ఉపయోగ రవాణాలుగా ఉన్నాయి భారీగా అప్పులు తెచ్చి వాటిని
పూర్తి చేయాలి

ఇందుకు గ్రామ స్థాయిలో అభివృద్ధి నీటి వనరుల్ని సద్వినియోగం
లోనికి తెచ్చుకొనే ప్రజాశక్తి రూపొందించుకోవాలి చేతిలోనున్న ఒక
పక్షి పొదలోనున్న రెండు పక్షులకు పించినదిగా ఉంటుంది ప్రక్కనే ఉన్న
సెలయేరు వాగును గెడ్డను భారీనీటి చెరువును- విస్మరించి వాటిని
వినియోగించడానికి తెచ్చుకొనే ఆలోచనకి స్వల్ప చెప్పి ఏదో ఒక పెద్ద నీటి
ప్రాజెక్టు పూర్తి అయిన వస్తుందని సంవత్సరాంతరబడి ఎదురు చూడటం
అపవేళం

ఒరిస్సా సరిహద్దులో - అటవీ పాంతాన - చిన్న నీటివనరుల్ని
సమృద్ధిగా - గలిగిన మెము 20 ఏండ్ల నుండి ఈ నాటికి పూర్తి కాని జంరూపతి
కొసం దిక్కులు చూస్తూ బ్రతుకుతున్నాం సాంప్రదాయక
వాగులు చెరువులు గెడ్డలు మనకు ఎంతయిన ఉపకరిస్తాయి ఇందు వలన
మనం బెటర్మెంట్ బాక్సుల్ని రైతాంగం చెల్లించనవసరం లేదు

నీటి పారుదల శాఖను - లాభసాటి శాఖగా మార్చాలి

నీటి పన్ను చెల్లించిన రైతుకు - కోటి పంటలు పండాలి

శ్రమదానం-ప్రజలదే ఇందులో ప్రధాన స్తానం

ప్రజల వద్దకు పాలన అనే మహత్తర బృహత్తరపథకమును-
ప్రభుత్వం- అమలు పరుస్తున్నది ఇది విజయవంతం కావాలన్న
మారుమూల నున్న పల్లెకు సహజం-రవాణా వార్త-! సాధారణ సౌకర్యాల
ఏర్పడాలి

దారి దొంగలు లేని ఊళ్లన్న మన పల్లె కొంపలు దమ్మిడికి పనికి
రావన్న- అన్నద జనశ్రుతి దీనికి పూర్వపక్షం వేసేలా మనం గట్టి కృషి
సలహా ఇందుకు నడుం విగించాలి తత్ఫలితమే శ్రమదానం పథకం

పతి ఒక చోటకు ప్రయాణ సౌకర్యం ఎర్పడితేనే పతి పల్లె బస్ సౌకర్యం
ఎర్పడుతుంది పంచాయితీ రాజ్ రహదార్లు ప్రభుత్వ రహదార్లు ఎన్ని
ఏర్పడిన పల్లె ఈ వెషయంలో ఇంకను ముక్లగొందరో ఉంది

రాష్ట్రంలో గల ఎమూల నుండైన పతిపొరుగు రాష్ట్ర రాజధానికి
వచ్చి పోయేలా - గొలుసు కట్టు రోడ్లను పల్లె ప్రాంతాల్లో ప్రభుత్వం
ఏర్పరుస్తూనే ఉంది అయితే ఇందుకు అమితంగా రాష్ట్ర బడ్జెట్ అర్హు
అవుతున్న అందుతున్న రవాణా సౌకర్యాల అంతంత మా తమే అందుకు
అంధప్రదేశ్ ప్రభుత్వం- ఒక ఎనూత్న పథతిని దరిమిలా ప్రవేశపెట్టింది
ప్రజల సహకారంతో శ్రమ దానంతో రోడ్లను నిర్మించడం-బాల్లను
వేయించడం- గ్రామీణ రహదార్లను ఎర్పరచడం- ఒక ఉద్యమంగా పవేశ
పెట్టింది

నిజానికి రహదార్ల నిర్మాణం ధనశక్తిపై గాక శ్రమశక్తిపై ఎర్పడతాయి
పల్లె భారతిలో మానవ శ్రమ శక్తి (Man Power) కి కొదవలేదు - కనీసం
పక్కా రోడ్లు మెటల్ రోడ్లు నిర్మాణానికి నాందిగా-రహదార్ల నిర్మాణం
ప్రజాసహకారంతో భాగస్వామ్యంలో నిర్మించాలి

శ్రమదానోద్యమం వలన ప్రభుత్వ నిధుల వినియోగం తగ్గడమే గాక
పనికి పది రూపాయలకి-ప్రభుత్వం పదివందలు ఖర్చుపెడతానన్న దుష్ట
సాంప్రదాయం పోతుంది

నీ వంతు బాధ్యతను తప్పక నీవు నిర్వర్తించాలి

సతతం - కార్యంకర్మ - సమాచర

(భ గ 3-14)

ప్రజారోగ్యమే - ప్రగతికి మార్గదర్శకం

మనది జనసంక్షేమ రాజం-జనానికి ఉచితవైద్య సదుపాయాన్ని కల్పిస్తుంది అన్న తుచ్చ నిర్వహిస్తుంది వ్యక్తులను సంబంధించినంత వరకు వైద్యసదుపాయాలను అందిస్తూ మొత్తం సమాజం ఆరోగ్యకరంగా మెలగడానికి ఎన్నో పాఠశుద్ధు కార్య కమాల్ని ఆరోగ్యకరమైన పరిష్కారాన్ని కల్పిస్తుంది అందుకు పట్టెకమ్మనశాశ్త్రం ఉన్నదని

గామీజు పాఠశుద్ధులం అనేది సహృదయ గడ్డ సమస్యగా మారింది అవిద్య అజ్ఞానం అమాయకత గుడ్డినమ్మతలం అంధవిశ్వాసం పెట్టడం వల్ల గామీజు వాలావరణమునా పాఠశుద్ధులం అనేది మర్లభీమ అయిన ఉమ్మడి సయోజనాన్ని పెంపొందించే- ప్రభుత్వం పాఠశుద్ధుల ఆరోగ్యకేంద్రాన్ని కొన్ని వృత్తి తెలియించి అన్న తుల కొన్ని గామీజునే ఉంటాయి వైద్యాధికారులు పతి గామీజు ప్రజల ఆరోగ్యంకాపాడే పథానాన్ని అమలుపరుస్తుంటారు గామీజుల పాఠశుద్ధుల పథానాన్ని పథానాన్ని తప్ప ఏ ఒకరు మరుగు పాఠశుద్ధుల కరిగి ఉండరు ఉన్నను పనియోగించుకోరు-మలవిసర్జన నివాస స్థలానికి అతిదగ్గరలోనే ఉన్నపుడు

తాగేనీటిని కూడ పరిశీలించరు గంగను ఎంచితే గతులుండవరా-అని అంటారు ఈ తాగేనీరు ఆ మల విసర్జన వారి రోగాలకు కారణమన్న- నమ్మకాన్ని ఉండరు పరిసరాన్ని శుభ్రపరచుకోవడం ఒక పనిగా గుర్తించరు ముప్పు పక్కనున్న చెత్తాచెదారం మురికినిరు-చెడుగాలిని-వారేమి పట్టించుకోరు ఇందువలన రాగల సమాధాన్ని ఏరు గుర్తుపట్టలేరు

అందుకు కారణం-శాస్త్రీయ విజ్ఞానం వారిలో లోపంవడమే కలరా మశూచి కుష్టు వగైరా రోగాలకు కారణం అమ్మ వారని నేటికీ ఎన్నో గామీజు గామదేవత-పండుగల్ని జరుపుకొంటారు

వ్యక్తిగత పరిశుభ్రతను-పాటించనేవాటిందరు ఒకమారు వేసుకొన్న ఓట్లం అవి ఎంత మానవోయిన-అందువలన నష్టమేమింటారు అనారోగ్యామే ఆయుషిణమని గ్రహించరు

**ఆరోగ్యమైన - చోటనే మనముండాలి
శుభాదేశే ప్రతిష్టావ్య వ్యరమాపన మాత్రమే**

(భగ - 6 12)

సాంప్రదాయకవృత్తులే - పల్లెలజీవనావృత్తులు

పల్లెల్లో 75% మంది సాంప్రదాయక వ్యవసాయక వృత్తిలోనే జీవిస్తున్నారు- గృహ పరి శమనే ఒకనాడు గ్రామమును స్వయంపాపక కేంద్రంగానూనిలిపాయి స్వయం పూర్ణతను గామాలు కలిగిఉండెవని గతవరిత్ర చెపుతుంది

విద్యుచ్ఛక్తి వినియోగంలోనికి రావడమే తరువాయి వస్తూత్తత్తులూ మార్పులు వచ్చాయి చేతి పరి శమలు సతికలపడాయి చెరువులనుండి నూతుల నుండి- ఏటిని శమశక్తి ద్వారా పాలాల్లోనింపే పరిస్థితి పోయి- విద్యుత్ మోతార్లు మన నితీ సరఫరా జరుగుతున్నది

ఒకనాడు కేవలం శారీరక శమతో ఉండించిన ఉంటిల్ని నెడు యంత్రసామాగిని వినియోగిస్తూ వస్తూత్తత్తుల్ని సాధిస్తున్నారు గృహంలో దిపపు అపిడల సాధనమున విద్యుత్ అల్లులు వచ్చాయి

అయితే ఈ లభ్య గృహ పరిశ్రమలను సాంప్రదాయక వృత్తులకు విద్యుత్ను సబ్బడి రేట్లుపై విద్యుత్ను సరఫరా చేస్తేనేతప్ప వినియోగించు కోలేని హీనదీన పరిస్థితి పల్లెల్లో ఉంది ఆర్థికంగా ఒకపడనివారిని సబ్బడిను రేట్లను వ్యవసాయ పంపునీళ్ళను కరెంటుకివ్వాలి లభ్యగృహపరిశ్రమలకు విద్యుత్సరఫరా చేయాలి

అధునాతమైన పరికరాల్ని సమకూర్చుకొనే రైతాంగాన్ని శ్రామికుల్ని పల్లెల్లో నిధిపరచాలి మరనాగలి- కరనాగలికన్న మంచిదని చెప్పాలి అధునాతన వ్యవసాయదారుల వసే అధిక ఆహారోత్పత్తిల్ని సాధించగలం- రైతాంగం- ఆధునిక వ్యవసాయక పద్ధతుల్ని తెలిసికోవాలి-యంత్రాల్ని వాడటం త్రాక్టర్లను నడపటం రావాలి వ్యవసాయం పరిశ్రమగా వర్ధిల్లాలి

గ్రామీణ విద్యుద్ధీకరణ ప్రభుత్వం చేస్తుంది అయితే గ్రామపంచాయితీ ఖర్చుల్ని భరిస్తూ దీనిని కొనసాగించుకోవాలి విద్యుత్ సరఫరా- ఉత్పత్తినేడు చాలినంతగా లేదు ఇందుకు సాంప్రదాయక ఇంధన వనరుల ద్వారా పల్లెల్లో విద్యుత్ను ఉత్పత్తి చేసుకోవాలి బయోగాస్ బెక్సిక్-గాలి- మరలవినియోగం లోనికి తెచ్చుకోవాలి

ప్రవృత్తికి విరుద్ధమైన వృత్తి ప్రాణసంకటం

కర్మాణి ప్రవిభక్తాని - స్వభావ ప్రభవైర్గుణై

(భ.గీ-18-41)

రక్షిత మంచినీటి పథకం-ప్రతి పల్లెకు ప్రాణరక్ష

పల్లెటూరతికి అందుబాటుగా చెరువులు లేదా సెయిర్లు ఉంటూ మంచి నీటిని తాగునీరును అందిస్తాయి లేదా నూతులు ఉప్పు నీటిని తాగుబాటికి అందిస్తాయి చెరువులు నూతులనిత్యం-నిలవనితీతోనుంటూ-అనారోగ్యాల్ని తెచ్చిపెడతాయి పవహించే సెయిర్లు వరదలు వానకొచ్చిన మరదలతో ఇస్తాయి

నివసస్తున్నపల్లె గ్రామంకు అతిదూరంగానున్ననూతులు-చెరువుల నుండి గామిణిమహిళలు-బిందెల్నిచుంకపడుకొని ప్రతిదినం తెచ్చుకొవడం-నిత్యదైవందిన జీవితంలో ఒక ముఖ్యమైన కష్ట సాధ్యంతో కూడిన పనిగా ఉంటుంది

పరైవాసులు నితీశ భతరు =పెద్ద అజ్ఞానం అకా స్త్రీయంవన పద్దించుకోరు ఒక పక్క-పశువున్ని జంతువున్న చెరువుల్లో దింపుతూ వెయ్యే పక్క-పరైవాసులసార్వమెయడం- ఆ నీటిని వాడటం చెస్తారు మంచినీటి వావుల్లో నితీశ ధి-మందును వాడటం వారికి తెలియని పెద్ద

పజారోగ్యం- ఇక భిష్మపట్టి పరైవాసుల సత్కారం గన్నులై నిలస్తుంటారు కనీసం వారికి మంచి నీటి సమపాదం కల్పించడం సుఖేమ రాజ్యం నీటి పథమ కర్తవ్యం పభుత్వం-అందులు-పంచాయితిరాజ్ ద్వారా పతిపరైలో రక్షిత-మంచినీటిపరకం=మలవేయడపడుతున్నది బోర్డెస్సును తీయనున్నది తాగునీటి సమపాదం పతిపరైకు కల్పించాలి రాష్ట్రంలో గల 60వేల గ్రామాలకు మనం రక్షిత మంచినీటి పథకాన్ని అమలు పరచుకోవాలన్న శేవం పభుత్వం మనసే ఇదిసాధ్యపడదు-ప్రజల శమ శక్తి శమదానం ఇందుకు తోడ్పడాలి వాతల ఏరాశాలు కూడా ఇందుకు ఉపకరించాలి పరైలో గల యువజన బృందాలు స్వచ్ఛంద సేవాసంస్థలు - ఐక్యమైన బోర్డెస్సును రక్షిత మంచినీటి పథకమును అతి స్వల్పఖర్చులతో నిర్మించుకోగలరు

ఆయురారోగ్యలే - ఐశ్వర్య దాయకాలు

ఆయు సత్వ బలారోగ్య సుఖప్రీతి వివర్ధన

(భాగ 17 8)

పరిమిత కుటుంబం - పసందైన కుటుంబం

చిన్నకుటుంబం చింతలు లేని కుటుంబం-వ్యక్తి సంక్షేమం

కుటుంబం సంక్షేమము బట్టి ఉంటుంది సమాజ సంక్షేమానికిది

ముఖ్యకేంద్రం-ప్రాచీన కాలమున పతి ఒకరు వ్యవసాయకరంగంలోనే తప్ప ఆనాడు పారిశ్రామిక రంగం అంతగా విస్తరించలేదు ఇందువలన- ఉమ్మడి కుటుంబాలు అభివృద్ధిచెందాయి వ్యవసాయంలోకి-మంచి మార్పులకావాలి అందుకొ పాచీన పద్ధతులకు చెందినది సాగుఒడి వ్యవసాయం

తదుపరి పారిశ్రామిక విప్లవం వచ్చింది కుటుంబ మంతా ఒకేచోట నివసించడానికి అవకాశము లేదు ఎచట జీవన భృతి లభిస్తే- అచటకు వెళ్ళుటమే తప్పని పరిస్థితి-వ్యక్తిగత కుటుంబాలంతరించాయి భార్య-భర్త ఒక్కలు కుటుంబం మంచి తక్కువైన మజిగ చిక్కగా లభిస్తుంది అపుత్రస్యగతిర్నాస్తి అని పుత్రసంతానం ఆడపల్ల ఇంటికి లక్ష్మి అని - పుత్రిక జననం తదుపరి ఎందరోపిల్లలు జనించినను నారు పోసినవారు నీరుపోయడా అని అపరిమిత సంతానానికి ఆహ్వానం

ప్రాచీనకాలమున సంతానం వలన తల్లిదండ్రులు- ఆర్థికంగా వారు తమ వృత్తులలో పనిపాట్లలో సహకరిస్తు వస్తున్నందున ఎంతో లాభించేవారు నేటి యుగమున - ఏవృత్తివారి పిల్లలు ఆవృత్తిలోకొన సాగడానికి వీలులేదు-జీవన భృతికి అనేక జీవన తెరగుల్ని సంపాదించుకోవాలి- ఇందుకు విద్యాబుద్ధుల్ని గడించాలి ఇందుకు తల్లిదండ్రులు తమ బిడ్డలకు పెద్ద చదువులు చెప్పించాలి - తగిన జీవనస్థాయిలో వారినిపెంచాలి

అధిక సంతానంగల తల్లిదండ్రులు అవస్థలు వర్ధనాతీతం అదే పరిమితమైన-కుటుంబం అయినచో తగిన రీతిని వారి సంతానానికి తగిన విధంగా తగిన హోదాస్థితి గతుల్ని కల్పించగలరు ఇందువలన వ్యక్తి గత సంక్షేమమే గాక దేశసమస్య తీరుతుంది అధిక జనాభావల్ల అనేక అసర్థాలు అవతరిస్తాయి

సమాజ హిత కార్య మొనరించుట నీ ప్రథమ కర్తవ్యం

లోక సంగ్రహమే వా - సంపశ్యన్ - కర్మమర్హసి

(భగ 3 20)

పల్లెల దుస్థితి నివారణకు- ' అక్షరం' - అనివార్యం

విప్రులేనివాడు ఎంతపగవచ్చు అతెలిసిన-తేంద్రపభుత్వం తర 50
 దీక్ష పాఠశాల దేశంలో- అర్థంధ వివాహానమును అమలు పరచలేదు
 మన రాజ్యాంగ నిర్మాత-రాత్రు వజ్రీ రాత్రుగని మిగిలి పోయినవి
 విడుదల రాష్ట్రం పరిధిలోని తెచ్చారు రాష్ట్ర ప్రజల్ని విద్యావంతులుగా తీర్చి
 దిద్దమన బాధ్యత-అరువు రాష్ట్ర పభుత్వానిదే పతిష్ఠలో ఒక పాదమిక
 పాఠశాల వెలసింది అచటివకి పైస్కూలును తెరచారు

అయితే కొంత ఆర్థిక సత్తువ ఉన్నవారు చదువు-విజ్ఞానం ఎటువను
 తెలిసిన వారే తమ పిల్లల్ని అడుగు అండ్లువచ్చారు ఒడుగు ఒడిసిన పజలు
 పాఠశాలకు దూరముగానే ఉన్నారు ప్రభుత్వం ఉచితవిద్యా-పేతాల్ని-
 కల్పించడంవలన హరిజన గిరిజన వెనుకబడిన తరగతుల కొంత కడతిక
 వచ్చింది అడుగుకు ఎల్లప్పుడూ అండ్లువచ్చారు ఎల్లప్పుడూ తెరచిన-పైస్కూలు
 వెలసిన రాష్ట్రంలో అక్షరాస్యత సంఖ్య 30% మించలేదు నిరక్షరాస్యత
 పెరుగుతూవచ్చారు అదిక జనాభా వల్ల అంచిన విద్యా ప్రమాణాలు
 విద్యార్థుల సంఖ్య పెరగలేదు

కనెజీవన పగతుల్ని లేనివారు తమ పిల్లల్ని చదివించడానికి పలుగా
 మధ్యాహ్న భోజన పథకాల్ని పభుత్వం ప్రవేశపెట్టి మరల ఉపసంహరించు
 కొన్నారు ఉచితలాగు చొక్కాల్ని- ఉచిత పాఠ్య గంధాలనిస్తు వచ్చారు
 అత్తు స్వల్పాదాయ వర్గాల వారి అల్లుల అంతంత మాత్రమే-పాఠశాల
 విద్యను అభ్యసిస్తున్నారు

పరైలో నిరక్షరాస్యత సంఖ్యను కుదించడానికి-నిరక్షరాస్యత
 నిర్మూలనకు రా అడుగుల్ని తెరిచారు వయోజన విద్యను ప్రవేశపెట్టారు నాన్
 ఫార్మల్ విద్యావిధానం వచ్చింది ఇందువలన సరియైన ఫలితాలు వస్తున్నాయి
 అక్షర జ్యోతి కార్య కమం అమలు పరుస్తు పరై పజల్లో విద్యావ్యాప్తిని
 గావిస్తున్నారు

నీ ప్రగతికి-పతనానికి-ప్రాతిపదిక-నీ ఆత్మ

“ ఉద్ధరేదాత్మనాత్మానాం” (ఛ గీ-8-5)

సమిష్టి జీవితానికి ప్రతీక- పల్లెప్రజలజీవన విధానం

పల్లెజీవితం ప్రశాంత జీవితం అన్నది పొయినెడు అశాంతి
వాతావరణంలో కలుషిత వాజ్మీయ సుస్కృతిలో పూర్తిగా మునిగి ఉండి
అందుబాటులో తగిన వనరులు లేవు ఉన్నవనరుల్ని వినియోగించుకొనే వ్యక్తి
నైపుణ్యం సామాన్యం ఉన్న అందుకు తగిన సాధన సమర్థత కెక్కువడు
కొరత పెద్ద అగాధంగా ఉంది

నగరంలో జరిగేవాడు- గరికుడు పల్లెలో ఎక్కిన వాడు
పామరుడు అన్నది పాతమాట ఎద్యుట్ రవాణా-వార్తా సాంకేతికత
పల్లె వాంతాల్లో ఉన్న పల్లెడు అల్లుకునే ఉన్నాయి పల్లెలో ఎటేని
అందుకొనివారు పదిమంది ఎటేని అందుకొని ఎక్కడానిన ప్రితో ఉన్నవారు
పదిమందు మంది- అంతాగాక ప్రశాంత అ వస్తుంది

పచ్చని పైరులు పండ్లతోలు వర్షి ప్రివాల్తులు సెయ్యే నది
ఎడ్డున దెవాలయాల - పాపపుణ్యమెరగని పల్లెజనం పెద్దనాక ఎడేవారికి
కంపైన విషయాలగా ఉండేవి

నగరవాని ఇంట్లో అధునిక సౌకర్యాల లేకున్న- ఎథిలో అతి ఎక్కువైన
సౌకర్యాల్ని ఆకండాల్ని అనుభవిస్తారు పల్లెవానికి వన ఇంట్లోనే తప్ప ఎద్యిలో
తనకంటేకి ఇంపుగా కన్పించేదిమి ఉండదు

శాంతికి- అశాంతికి కేం దము మన భావన మన సే తప్ప కేవలం
పరిసరానిందకు కారణంగా నివవ తగని ఆపేక్ష మరాళ వ్యామోహం
అశాంతిని తెచ్చిపెడతాయి సాజన్య ప్రేమ కరుణ సయమనం- అత్తు
నమ్మకం విశ్వాస నమ్మకం శాంతికి ముఖ ప్రాధిపతికం పల్లెకిని
పాతిపధికం ఒకనాటి పల్లెలే నెడున్న నగరాల జీవితంలో గొప్పదనం-
చిన్నతనం- చివరించె స్థలం మన రాదు మన సత్కర్మ-దుష్కర్మమన
సంభవిస్తాయి సోంత ఊరు స్వర్గం అని అమ్మ అని భావించాం

శ్రేష్టులు- ఏమొనరించిన జనులు వాటిని అనుసరించురు
యద్యదాచరతి శ్రేష్టి కర్త దేవేతరో జన

(భ గీ 3 21)

గ్రామీణ-మహిళా సంక్షేమం

కాయ కష్టానికి దూరంగా ఇంట్లో వంటా వార్చు చేస్తూ-తన సంతానాన్ని తన భర్తను తీర్చి దిద్దు కొనేదే ! గ్రామీణ మహిళ-అనేది మన భావన అయిన పొలం పనులలో- కాయ కష్టంతో నిత్యం మునిగి తేలెతూ ఉంటుంది మగవాడొనరిస్తున్న ప్రతి వ్యవసాయకపనుల్ని ఆడది పల్లెల్లో చేస్తుంది ఇంట్లో పెనితోపాటు-బయట తన మగనికి అన్ని విధాలా తోడుగా నిలుస్తుంది

నిన్న మెన్నటివరకు మహిళలకు విద్య అన్న చదువు సంధ్యలన్న పల్లెల్లో నవ్వే అపహాస్యం చేసేవారు-నేటికి మారు మూల పల్లెల్లో ఇటువంటివారు ఉన్నారు ఆడది ఉద్యోగం చేస్తుందా! ఊళ్లెలుతుందా వంట ఇంటికుంటేగా పడి ఉండవలసినదే- ఇది మెజారిటీ గ్రామీణుల దురభి పాయం పూర్వీకులు కూడ నశ్రీ స్వాతంత్ర్య మర్లసి అన్నారు చిన్న తనంలో తల్లి దండ్రులు వయసొచ్చిన తడుపరి భర్త-వార్ధక్యమున-తన సంతానం తనకు తోడని మన పెద్దలు చెప్పారు శ్రీబద్ధిః ప్రళయంతకః - అని దూషించారు

మగవాని చేతిలో శ్రీ ఒక ఆట బొమ్మగ నిలవాలే తప్ప స్వతంత్రతను కలిగి ఉండరాదన్నది తెలుస్తూనే ఉంది ఆధునిక సమాజంలో అతివయ-మగవారికి మేమేమి తక్కువ కాదని అన్నిరంగాల్లో నేడు నిలచి నిరూపిస్తున్నారు ఇంతి మనసొల్లా సప్రవంతిగాని-బాహ్య క్రిడకు వీలిచ్చు బంతి కాదని పురుషులతో పాటు అన్ని హక్కుల్ని-పొందాలని ఉద్యమిస్తున్నారు కుటుంబ సంక్షేమానికి పునాది మాతృమూర్తి మహిళ తప్ప మగవాడు కానేకాదు

మహిళ సంఘాలు శ్రీ జనోద్ధరణ-శ్రీ శక్తి నగరాలలో తప్ప గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అంతగా వ్యాప్తనందలేదు-దరిమిలా పల్లె ప్రాంతాల్లో మహిళా సంఘాలు పుటుకొస్తున్నాయి శ్రీవిద్య వ్యాపించింది శ్రీ విముక్తి సావాత్మ్యం బాగా వ్యాప్త లోనికి వచ్చింది

నారాయణుని "అంశమే" నారీలోకం
నారీజాం - సప్రతిరేధాధృతికమా"
 (భ గీ-10-54)

అధోజగత్ సహోదరులకు-రక్షిత పథకాలు

[ప్రభుత్వం పథకాలకు రూపకల్పన చేసిన Procted Schemes for SC ST ప్రజలెల్లరిని ఉద్ధరించడంలో ప్రత్యేక తరహా పథకాల్ని అమలు పరచాలి ఒకేవిధమైన పథకాలు ఎల్ల ప్రజానీకానికి ఉపకరించకపోగా - దుష్ఫలితాల్నిస్తాయి

జనరక్షణ పథకాల్ని (up lifting schemes) కేవలం హరిజనులకు గిరిజనులకే కల్పించాలి తరతరాల దుర్భర దారి ద్యంతో నలిగినవారు నేటికీ వణుకుతూ కునుకుతీస్తూ జీవిస్తున్నారు

నిధుల్ని గరిష్ట స్థాయిలో వారికి వెచ్చించాలి-రేనివో వీరు బ్రతికి బట్ట కట్టి సుఖ పడలేరు నాగరిక జీవితానికి ఎంతో దూరంగా నిలచినవారు గిరిజనులు వారికి రక్షిత సేవా పథకాలు అవసరం అటవిక జాతులకు చెందిన కొండ- కోయ భగత్-కొండదొరలు సృష్టాది నుండి దుర్గమారణ్యంలోనే నివసిస్తున్నారు

అందుండి బయటిపడిననాడు బాహ్య ప్రపంచంలో నిలద్రొక్కుకో గలరు - వీరికి సకల సదుపాయాల్ని ప్రభుత్వం అందించాలి అనాగరిక జాతులకు నాగరిక జీవనం అలవడాలి-సమగ్ర గిరిజనాభివృద్ధి జరగాలి

వసతి కూడు గుడ్డ అన్నింటిని సమకూర్చి వారి జీవన విధానమునకు అడ్డరాని జనజీవన సంస్కృతిలో వీరిని చేర్చించ గలగాలి రవాణా వార్తా ప్రసార సౌకర్యాల్ని కల్పించి మైదానం ప్రాంతాలతో వారిని మమైకం చేయాలి-అటవిక ఉత్పత్తుల మధ్యకు ధరల్ని ప్రకటించాలి

వీరితోపాటు సామాజిక న్యాయానికి ఊరికి దూరంగా జీవిస్తున్న హరిజనులకు సరి సమానవకాశాలివ్వాలి సాటి సోదరులని భావించాలి-అస్పృశ్యులని వారిని వెలివేసిన ఒకనాటి సమాజం నగ్గు పడేలా వీరిని అభ్యుదయ అభివృద్ధి పథంలో నడిపించాలి ఇందుకు వీరికి రక్షిత పథకాలే అవసరం

వృత్తి నైపుణ్యం - సామార్థ్యం - పెట్టుబడులు సమకూర్చాలి ,
సరి సమాన హోదా సాంఘిక - గౌరవములను అందించాలి

వెనుక ఓడిన భగవంతుల-సంక్షేమ పథకాలు

(Welfare Schemes for Backward Classes)

సాంఘికంగా విద్యావరంగా వెనుకబడినవారు-సంఘబహిష్కృతులుగా పిలవిన వారి కన్న వీరి జీవితాలు కొంచెం మెరుగ్ గానే ఉంటాయి-అందుకు వీరికి వీరి వెనుకబడిన తనము నివారించ-కొన్న సాంఘిక సంక్షేమ పథకాల్ని అమలు పరచాలి

శ్రేయోరాజ్యంలో జన సంక్షేమ పథకాలు తప్పని సరి రాజ్యాంగంలోని ఆదేశ సూత్రాల మేరకు-సుప్రీంకోర్టు తీర్పుననుసరించి-వెనుకబడిన తరగతుల వారికి అన్నింటిలో రిజర్వేషన్లు సదుపాయాల్ని కల్పించాలి

నివాళస్థలాల మంజూరులో ఇండ్ల నిర్మాణంలో అల్పదాయ వర్గాలకు చెందిన వెనుక బడిన తరగతుల వారికి పాధాస్యత నివ్వాలి సన్న చిన్న కారు రైలాంగం-సుమారు 85% ఈ వర్గాలకు చెందిన వారుగనే ఉంటారు

(ప్రతి పల్లెలో నేడు హరిజన గిరిజన-కాలనిలకు దీటుగ బి సి (బలహీన వర్గాల) కోలనిలు నిర్మించ బడుతున్నవి ఈ కోలనీలలో హెచ్చుగా పల్లెల్లో-రైతుకూలీలగా-అల్పదాయవర్గాల వారిగనే ఉంటారు సాంప్రదాయక వృత్తల వారుగనే ఉంటారు బ్యాంకులు-ప్రభుత్వం-వీరికి ముంద సదుపాయాల్ని-ఉపాది అవకాశాల్ని కలుగజేయాలి చేనేత పనివారిని గంగపుత్రుల్ని రజకులు నాయాకబ్రాహ్మణ కమ్మరి-కుమ్మరి-వ వంగి వారలు ఈకోలనీలోనే ఉంటారు

వ్యవసాయ కూలీలకు దినసరి వేతనాల్ని పెంచాలి సన్న చిన్న కారు రైలాంగానికి-సబ్సిడీ పై ఎరువులు విత్తనాలు పురుగుమందులు సప్లయ చేయాలి భౌతిక ఉత్పత్తుల పనివారికి బ్యాంకింగ్ ఋణసదుపాయాల్ని అందజేయాలి వీరి పిల్లలకు విద్యా సంస్థలో అవకాశాల్ని కల్పించి ఉపకారవేతనముల్ని మంజూరు చేయాలి

సాంఘికవ్యాయం - సంఘప్రయోజనం సిద్ధించాలి

వెనుకబడిన వర్గాల వారిలో వెలుగు - జనించాలి

బలహీన వర్గాలకు-సేవా పథకాలు (Service Schemes for weaker Sections)

షెడ్యూల్డ్ తెగలు షెడ్యూల్డ్ జాతులు హరిజనులు దళితులుగా ఎంపడుతారు అదోజగత్ సహోదరులు వీరినుద్ధరించ రక్షిత పథకాలు వెనుకబడిన తరగతులు ఎదుగు జనులుగా ఎంపడుతారు వీరిని కాపాడేవి సంక్షేమ పథకాలు ఈ ఇరుతెగలకు చెందని బలహీనవర్గాలవారంటారు ఎరి జీవన వెనుక వాచునకు సేవాపథకాలు(service schemes)

ప్రభుత్వం సమాజమునకు ఈ మూడు తరగతులకు చెందిన ప్రజలు సుఖ శాంతులతో జీవితం గడపాలన్న మూడు విధానాలకు చెందిన పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి అమలు పరచాది

1 రక్షిత పథకాలు	SC ST
2 సంక్షేమ పథకాలు-	BC
3 సేవా పథకాలు -	OC

ఒకరు పేదవారు వేరొకరు వెనుకబడినవారు-మరొకరు బలహీనులు-ముగ్గురిని మూడు విధాలుగా ప్రభుత్వం చేయూత నివ్వాలి-లెనిచో సమాజము సమతూకం చెడుతుంది పక్షపాతం నిలుస్తుంది ఒకరికి ఉనికి ఉండదు మరొకరికి మనుగడ ఉండదు వేరొకరికి వికసన అనేది లేదు అందుకు ప్రభుత్వం ఉనికిని కలిగి లేని వ్యక్తులకు ప్రోటెక్టెడ్ స్కీము మనుగడనందని వృత్తులకు-వెల్ఫేర్ స్కీము వికసన వికసించసేవా పథకాలు అమలు పరచాలి

నిస్సహాయ నిర్ధనికులు అయిన అగ్ర వర్గాల వారు వితంతువులు వృద్ధులు అంగవైకల్యం కలవారు-స్త్రీలు ఎల్లలు ఎల్లరు-ప్రభుత్వం కల్పించగల సేవా పథకాల వలన లాభపడగల వారిగనే ఉండాలి

జీవనసుద్ధీరతకు సేవాపథకాల్ని అమలు పరచాలి '
బలహీన వర్గాల - వారెవరైవా - బాగుపడాలి

అల్ప సంఖ్యాకుల-హక్కుల-రక్షణ

(ముస్లింలు-క్రైస్తవులు)

ఏ రాష్ట్రంలోను ఒకే తరగతికి చెందిన వారు ఉండరు విభిన్న కుల మత వర్గ వర్తముల వారుంటారు మన రాజ్యాంగం-కేవలం అల్ప సంఖ్యాక వర్గం వారికే (ప్రతీకష్టమైన-హక్కుల రక్షణ చట్టం అనుమతించింది

కుల-మత-వర్గం-వీటికి అతితక్కువది మన ప్రభుత్వం-మనది-లోకిక వారు Secularism) మనరాజ్యాంగం వీటికిఅతితక్కువది మనదిమతాతిక లోకిక పొంద

అయితే భారత్ లో-అసంఖ్యాక హిందువులతో పాటు-అల్పసంఖ్యాక వర్గాలకు చెందిన ముస్లింలు-క్రైస్తవులు ఉన్నారు ప్రజాస్వామ్యము అధిక సంఖ్యాక వర్గాలవారిదే-ప్రభుత్వం-మెజారిటీని ఒట్టి ఏర్పడుతుంది కదా!

అల్పసంఖ్యాక వర్గాలవారి హక్కుల్ని రక్షించడమే కాని వారు సమాజమున సుఖ శాంతుల్ని కలిగిన జీవన విధానమున కలిగి ఉండలేరు-వారి భాషకు వారి సంస్కృతికి-వారి ఆచార సాంప్రదాయాల్ని-రక్షించుకొనే హక్కును మన రాజ్యాంగం-వారికి ప్రసాదించింది

ముస్లింలకు ప్రత్యేకమైన విద్యాలయాలు ఏర్పడుతాయి వారి విశ్వాస నమ్మికల రక్షనకు వక్సోబోర్డు ఒకటి ఏర్పడింది వారి భాషను- మత-ప్రయోగం-రెండవ రాజభాషగా గుర్తించి పరిశ్రమి ఉంది క్రైస్తవులు- కూడ పల్లెటూరు- రిజర్వేషన్లు-పొందిన వారు ముస్లిం విద్యాలయాల్ని వీరి వాడుక భాషనే అవకాశం- స్వేచ్ఛ వారికివారు వీటిని సంపాదించుకొని విద్యా గర్వం అందాడు వీటిని ఎవరికి చూపు అందారు సహృదయత్వం చూడవలసి-ఎవరెవర-చ తో-చు- ఉ దిక్షితకు అవకాశమిచ్చరాదు మన దేశ స్వాధీనం- ఎందఱును వారిజీ ముస్లింలమైనారని రాష్ట్ర స్థాయిలలో చూడ వాస్తూ వెల్లడిన అది పరిగణించి ఒక వాడుక చెందిన రాష్ట్రం వారు వేరొక చూడ రాష్ట్రానికి చెందినవారు మైనారిటీ వర్గా వారిగా నిలుస్తారు

‘అందరిపట్ల -వైత్రభావంతో మనం మెలగాలి

“అద్వైతైకసర్వభూతానాం - వైత్ర కరుణ ఏవచ

(భ గీ 12 13)

అధికారిక వ్యవస్థ-ప్రజాప్రతినిధులు

పాలనా వ్యవస్థ-ప్రభుత్వద్వ్యంగులు

పాఠశాలలు అధికారులు అధికారుల పాఠశాల వారు

అందరికీ తెలిసిన అర్థం అయితే అధికార వ్యవస్థ పాలనా వ్యవస్థ పేర్లనుగా
నుంట్లా మరు ఒకే రూపమున అంతరించుకంటూ పభుత్వముగా
పరిగణించబడతాయి అధికారపరిపాలన జరిగింది కార్య నిర్వాహక వరం
కార్యములకు శాసన నిర్మాణ శాఖ అందుకే ముందే ప్రజాస్వామ్య పదేళం
అవకరు నిరంకుశాధికారులుగా మెలగేరు అధికారుల సంఘ
జరిగింది కేం దంయో కార్యనిర్వహణాధికారి రాష్ట్రపతి రాష్ట్రంలో గవర్నర్
జిల్లాలో కలెక్టర్ మండలంలో గామసాయీలో ఎంపీ కేంద్రంలో మంత్రి
అసెనర్

పెద్దలను ముగిసిన పాలనా వ్యవస్థకు చెందిన వారు తప్ప అధికార
వ్యవస్థకు చెందిన వారు కాదు కేం దంయో శాసన నిర్మాణాధికారి
పథానమంత్రి-రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రి జిల్లాలో అధ్యక్షుని స్థాయి
మండం మండలంలో మండల ప్రెసిడెంట్ గ్రామ స్థాయిలో గ్రామ సర్పంచ్
అధికార వ్యవస్థకు చెందిన వారు

వారైన వీరైన ఎవరైన మన రాజ్యాంగంలో నిశ్చయపడిన
పాలనానియమం (Rule of law) మేరకే వ్యవహరించాలి అవకరు
ఎస్థాయిలోను సర్వాధికారులుగా నిలవరు చివరిగా సార్వభౌమాధికారం
ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన ప్రజా ప్రతినిధుల సభలకే పరిమితం ప్రజాక్షేమం-
ఉమ్మడి ప్రయోజనం-అధికారవ్యవస్థ పాలనావ్యవస్థ ముఖ్య లక్షణాలు

పాలనా వ్యవస్థ లో ఉన్నవారు ఉద్యోగులనిపించుకుంటారు-అధికార
వ్యవస్థలో ఉన్నవారు ప్రజా ప్రతినిధులనిపించుకుంటారు పాలనా
వ్యవస్థ(యంత్రాంగం) పరమావధి ప్రజాక్షేమమే తప్ప వరాలు వ్యక్తుల
ప్రయోజనంకాదు త్యాగశీలత నిస్వార్థం బాధ్యత నిర్వహణ పరి శుద్ధ
పాలనకు ప్రతీకలు అధికార వ్యవస్థకు - ఆరవ ప్రాణం

అదుపు ఆజ్ఞల నిడగలిగి - అధికార వ్యవస్థ
లోకువ లొంగుబాటుల్ని అందగలిగి పాలనా వ్యవస్థ

అందుచేత దానితో ఒకటి విభేదించిన అంశాంతి వ్యవసాయక
రాష్ట్రములో పట్టణాల్లో పెండ్లగా కన్పించేది తైలాంగమే పొలాల్లో పనిచేసే
రైత కుటుంబ కర్షకులు ఈ ఇరువది మధ్య సమన్వయం సాధించబడిన
ప్రభుత్వ సంపూర్ణ గామీణ వికాసం ఇరువురు ఘర్షణ పడిన సంభవించ
కుండా గామీణ వికాసం

వ్యవసాయకొత్తుత్పలపై ఆధారపడి జీవించే ఈ ద్వివిధ వర్గావారు
పరస్పర విరుద్ధ పయోజనాల్ని ఆగిస్తారు సమిష్ట పయోజనంగాక స్వంత
పయోజనాల పరిధిలో వ్యవహరిస్తారు

యాజమాన్యపు శక్తులగురైతుల నిలిస్తే ఉత్పత్తి శక్తులుగా కూలీలు
ఉపబిస్తారు న్యాయమైన పనికి న్యాయమైన కూలి రేటు కావాలన్నది కూలీ-
సంఘం గిరాకీ సంఘమేరకే కూలీరేట్లనిస్తామన్నది రైతులవాదం

సన్నచిన్నకారు రైతాంగం గు మన పల్లెల్లో ఈ ఇరువర్గాల వారి మధ్య సంఘర్షణలు తలెత్తే అవకాశంలేదు కారణం- ఈసన్న చిన్నకారు రైతాంగం జవనస్థాయి ఈ కూలీల జీవనస్థాయికి అంతకుమించినదేమీ కాదు అవసరమైన రైతుచే ఉత్పత్తి శక్తులుగా మారి కూలిపనుల్ని ఎవరికీహారే
 ి. హుదు - కొంటారు

పాపప్రాంతాల్లో పొలాల్లో పనిచేసే రైతుకూలీలు- ఇచ్చినంత పుచ్చుకొర్రు ముత్యము శ్రమను రైతాంగానికి ధారపోయక తప్పని నిర్ణయము తీసుకొని కలిగి ఉంటారు. అందువల్లనే పథాన జీవనసంగం వ్యవసాయమే

ఇక పర్సో కార్మికుల యజమానులంతా రని గాక ఎఘ పరిశ్రమలు
పెటె వృత్తుల గృహపరిశ్రమలున్న పల్లెల్లో ఎవరు కార్మికుడు ఎవరు
యజమాని అన్నది తెలియని పరిస్థితి ఘర్షణకు అవకాశమే లేదు

పల్లె సమైక్య పడిన - గ్రామీణ వికాసం

పల్లె సంఘర్షణ పడిన- గ్రామీణ వినాశనం

అనిశ్చిత ఆదాయవర్గాల - సాంఘిక భద్రత

సాంఘిక భద్రత కరువైన వ్యక్తుల జీవితాల పెంపొందడం-వంతు శక్తియుక్తలన్నంతవరకు నిత్యం శమించిన వ్యక్తి ఇది సర్వగిరిన తదుపరి తనకు సహాయపడేవరు

ప్రాచీను కష్టకాలార తమ జీవితం చివరి దశలో వారిని ఆదుకొంది వారి సంతానం అని భావించేవారు ఇవట వారిని ఆదుకొవడం అన వారికి గతిని కలిగించేవారు గతిగలిగిన స్థితిలో తన మతి పెంపొంది

ఆధునిక ప్రపంచాన వారి శామిక విప్లవంలో ఎవరి సంతానం వారి వద్దనే మనుగడ సాగించవలసిన పరిస్థితులు లేవు తల్లి దండ్రులు వీడ్క పేరు కావలసిందే వేర్వేరు చోట్లలో ఉండవలసిందే

ఇంతేకాదు వ్యక్తులలో ఆత్మాభిమానం స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి వ్యక్తిత్వం-అహంభావం (Ego) అతిగా నేడు ప్రస్ఫుటపడుచున్నది ఎవరికి వారి ఉద్ధరించబడాలి-వేరొకరు ఉద్ధరించే పరిస్థితి నేడు లేదు

ప్రభుత్వంలో పనిచేసిన వ్యక్తులకు పదవీవిరమణ తదనంతరం-రెలవారి పెన్షన్ వారి జీవితానికి భద్రతగా చిలుస్తుంది పరిశ్రమల్లో పనిచేసిన వారికి ప్రోవిడెంట్ ఫండ్ చట్టం వలన పదవీ విరమణానంతరం పెన్షన్ బెనిఫిట్స్ పొందుతున్నారు

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనున్న వారెల్ల సన్న-చిన్నకారు రైతాంగం గృహవృత్తులు వారు సాంప్రదాయక పనులలో నిత్యం మునిగి తీలిన వారు దిన వారీ కూలీపై జీవితం కొనసాగిస్తూ కాలాన్ని వెచ్చిస్తున్నారు శరీరం సత్తువ సన్నగిల్లినదే తడుపు వీరెల్లరు రోజు వారీ ఆదాయం లేక దుర్భరి జీవితాన్ని గడపాలి తన సంతానం-సద్గతి అదిలేకున్న దుర్గతి

అందుకు అల్పాదాయ స్వల్పాదాయ వర్గాల వారికి ప్రభుత్వమే ఉచ్చిత సాంఘిక భద్రత - ఉచిత భీమాసౌకర్యం కల్పించాలి

సాంప్రదాయక వృత్తుల వారికి సాంఘిక భద్రత కల్పించాలి , వ్యవసాయ కూలీలకు న్యాయమైన వేతనం

వయోవృద్ధులకు-వికలాంగులకు జనతా పెన్షన్ విధానం

పథ్యం:- ప్రతి ఒక్కరికి ఉచిత జీవన సృతిగతులను-కలిగించే
 ప్రభుత్వం అది అర్హతగలవారికి అందజేస్తుంది- ఎవరి ప్రతిభాసామర్థ్యాలు
 అధికమైనా జీవించడానికి తగిన అవకాశాన్ని ఏర్పరుస్తూ-వారి అవసరాల్ని-
 సంతృప్తిపరుస్తూ చేరకు ప్రభుత్వం తీర్చగలుగుతుంది

కార్యకర్తలతో జీవించినంతకాలం-గ్రామీణ యువతీయువకులు తమ
 కష్టాలతో తమ జీవితాల్ని గడపగలరు ఇక కాలం చేయి కలిసిరానపుడు
 వార్షికం-తమ మీద పడినపుడు తనొకమూలన చేరవలసిందే తప్ప
 అంతకుమించి గత్యంతరం లేదు తన ఎల్లయిన తన కాలం చేతికి అందివస్తారన్నది
 వాత మాటగా నిలుస్తుంది

అనిశ్చిత అల్పాదాయ స్వల్పాదాయ వరాలవారికి చెందిన
 వయోవృద్ధులు- అంగభైకల్పంకలిగినవారు-సమాజానికి గతంలో వారు చేసిన
 సేవలకు ప్రతిఫలం - ముగ, వారికి ప్రభుత్వంనుండి కనీస జీవన భృతి
 అందాలి

పల్లెల్లో ఇటువంటి వారికి 60 ఏండ్లు దాటిన అనిశ్చిత
 వరాల వారికి చెందిన ఎల్లరికి-జీవనభృతి (పెన్షన్) అంతో
 ఇంతో అందించాలి- ఈ దశలో వారు చేయగల పనుల్ని వారికి అప్పగించి-
 ఎల్లో అర్హతగలవారికి ఏర్పరచి-వారి జీవితంలో కొత్త వెలుగుల్ని నింపాలి

గ్రామీణ శ్రామికుల ఇటువంటి వారికి ఒకరే దము ఏర్పరచి-గృహ
 సృష్టలు చేతివృత్తులు-సాంప్రదాయక వృత్తులు ఏదైనా ఒక వృత్తిలో
 కొనసాగేటట్లు చేసి వారికి వారొనరించిన శ్రమ ఫలితమును అందించాలి

- 1) ముసలితనం-వ్యాధి-విరంతర దుఖ దర్శనాలు
- 2) జన్మ వృత్త్యుజరావ్యాధి దుఖదోషాను దర్శనం

(భ గీ 13 8)

పల్లెల్లో సామాజిక-సామూహిక మరుగుదొడ్లు నిర్మాణం

గ్రామీణ జీవితంలో వ్యక్తుల ఆహారవిహారాలు నియమాలు-

1. కమబద్ధముగా ఉండవు- ఎల్లరుసొన్నమొనరించేది ఇంట్లో కాదు- వీధి నూతుల వద్ద- ఊరుప్రక్కపారే సెలయేర్లులో- తన ప్రక్కనున్న చెరువుల్లో- బోజనం మాత్రం గోష్ఠంగా ఏ ఒకరికి తెలియనిరీతిని- తలుపు చాటున - ఇంటిలో జరుపుతారు

పాశ్చాత్యులు సొన్నం చేసేది స్నానపు గదుల్లో- బోజనం చేసేది బహిరంగ - గంగా నలుగురిలో కలిసి- పల్లె భారతి- మలమూత్రవిసర్జన చేసేది- పదిమంది - నడిచే మార్గంలో- లేదా తను నివసించే స్థలాల దరిదాపుల్లో లేదా విశాల బహిరంగ ప్రదేశాలలో- తప్ప ఇందుకు ప్రత్యేకంగా లెట్రిన్స్- ఏర్పాటు అనేది పల్లె జీవితంలో లేనే లేదు

ఇక వ్యవసాయక రంగంలో- పల్లె భారతి- నిత్యం తలమానికంగా విశాల వైదారం భూముల్లో నిత్యం రైతులు- కూలీలు- కాలకృత్యాల్ని తీర్చుకోవడానికి ఒకే ప్రదేశంలోనే కట్టువడాలన్నది లేకపోయింది అందుకు ఈ విషయంలో వారెల్లరు అక్రమ పద్ధతికి- అలవాటు పడ్డారు

జనాభా విస్తరించడంతో పాటు- పల్లెల్లో నివాసస్థలాలు ఒత్తిడి పెరిగింది నగరాల స్థాయికి జనాభావిషయంలో చేరుకుంటున్నాయి వేలకొలది ప్రజానీకం నేడు పల్లెల్లోనే జీవిస్తున్నారు విశాలప్రదేశాలున్ననాడు ఏదో వ్యవసాయ కోత్పత్తుతో నిండిపోతూనే ఉన్నాయి అందుకు కాలకృత్యాల్ని తీర్చుకోవడం మునపటి వలే సాధ్యంకాదు- పల్లెల్లో అధికాదాయ వర్గాలవారు, ఇప్పుడిప్పుడే స్వంతమరుగు దొడ్లను నిర్మించు కొంటున్నారు ఎల్లెల్లో నేడు సామాజిక - సామూహిక మరుగు దొడ్లు - అనివార్యం చాలా అవసరం

“ ఉమ్మడి ఆరోగ్య పథకం - ఊరందరికీ మేలు ”

“ పరిసరాల - శుభ్రతే - పల్లెకు ఆరోగ్యం ”

ప్రజల వద్దకు పాలన - గ్రామ స్వరాజ్యసాధన

పాలకులు పాలకులు అన్న విభాగం గత ప్రాచీన రాజకీయ

పరి తకు చెందినది నేటి పశ్చాత్తాపకర్మ యుగమున- ఉన్నది పౌరులు
పజా పతినిదులు పౌరులు పజా పతినిదులు పరిపాలనా బాగస్వాములై
అందుకే నెలవన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి పజుమంగిటకు పభుత్వం
= స్వ పజానమును అటునుండి తెలుపైవకు ముపుతిల్లు పజువద్దకు
పజు అన్నదెర్తరదారు పభుత్వంనుండి పజులు పేరు పడరు
పజులూ భాగస్వాములు అర్పది కొటిమాటగనే సరిపెట్టక కార్యచరణ
రూపంలా నేడు పస్తరిస్తున్నది పజు వదకుపాలన పథకం

దశాదినానరేశం చేస్తున్న రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ప్రజు వద్దకు పాలన
విషయవంతం అయ్యేటట్లు నితం శిష్యులైనారు పజాహిత కార్యక్రమాల్లో
నికం నిమగ్నమై తిరుగుతున్నారు

గతమనదేశ మాజీ ప్రధాని అకరు! అమల అవతున్న-జవహర్
ధండిరా ఆవాజ్- పధాని- రోజ్ గార్ యోజనలు- ఐ ఆర్ డి ఎ వంటి
పథకాలు సొంపుకే లభ్య- ఇందుకొసంగం వెచ్చిస్తున్న పతి రూపాయిలో
అడ్డదారునికి దక్క అన్నది పదిహేను పైసలే అని నిరాశన వ్యక్తపరచారు
ఈదుర్నితి దుర్భర అవినీతి కరవిధానాలు- రాజధాని గద్దెలపై కూర్చుని
ఆదేశాలిచ్చినంత మాత్రాన అంతంకావు- అందుకుపాలన(పరిపాలనా
విభాగం) ప్రజల వద్దకే వెళ్ళి నిలచి- వారిలో కలిసమెలసి కార్యక్రమాల్ని
చక్కబెట్టాలి- దోపిడి దోసగులున్న బయటపడతాయి అవినీతి కరవిధానాలు
అంతరిస్తాయి

దేశానికి స్వరాజ్యంతో పాటు గ్రామస్వరాజ్యం స్థాపన కావాలి పల్లెలు
స్వయం పోషక శక్తులుగా నిలవాలి స్వతంత్రత స్వేచ్ఛ-నిజాయితీ
నిర్ణయాల్ని కలిగి ఉండాలి నిరుద్యోగాన్ని పారద్రోలాలి విద్యను విజ్ఞానాన్ని
సంపాదించాలి

పనిలోని - నేర్పరితనమే- యోగం అనబడును

యోగ కర్మసు, కౌశలమ్' (భ గ 2 53)

ముఖ్యమంత్రి - యువశక్తి - ఉపాదిహామీ పథకం

ఎన్నోపథకాలు ప్రజల జీవనస్థాయిని-ఆర్థిక సుస్థిరతను కాపాడడానికి ప్రవేశపెట్టబడినవి- ఇందులో-కేంద్ర- రాష్ట్రస్థాయి ప్రజాపయోగ పథకాలున్నాయి ఇందులోనేడు నూతనంగా ప్రవేశపెడుతున్న గ్రామీణ నిరుద్యోగ నిర్మూలన పథకం-ముఖ్యమంత్రి యువశక్తి-కార్యక్రమం-పేరిట అమలు కాబోతున్నది

నిజానికినేటి గ్రామాల్లో యువకులు-వ్యవసాయరంగంలో నివలెక పారిశ్రామిక రంగంలో-ఎవకాశాలు అందలేక-పరివాలనా రంగంలో- దూరలేక నిస్సహాయ నిస్పృహ స్థితిలోనే ఉన్నారు

ప్రతిపల్లెలో ఉన్నయువకులకు ఒక ఇంటికి ఒకరికి ఎవకాశమివ్వడానికి ఆ గ్రామంలోనున్న యువకులు కనీసం పది-పదిహేను-మందికి తగ్గకుండా ఒక సోసైటీగా ఎర్పడిన- ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క లక్షరూపాయిల్ని అందిస్తారు దీనిలో వారు స్వయం ఉపాది యూనిట్లను స్థాపించుకోవాలి

ఇందులో 65వేలు సబ్సిడీ మరల తీర్చనవసరం లేదు నామమాత్రపు వడ్డీపై 20వేలు 15వేలు లబ్ధిదారులు చెల్లించాలి ఇటువంటివారిని మొదటిగా శిక్షణనిస్తారు వారు యూనిట్లను-నడపగలరన్న నమ్మకం కుదిరేదేని లక్షరూపాయాల్ని విడుదల చేస్తారు

ఇందుకోసం ఈసంవత్సరం 170కోట్లను విడుదల చేస్తారు ఉపాది హామీపథకాలను విధులను ఖర్చుచేయడమే తడుపు కేంద్రం-నుంచి మరల నిడుల్ని అందగల అవకాశముంది

ప్రతి ఒక పల్లెలో-అక్షరాస్యులైన-నిరక్షరాస్యులైన యువకులు- ఈ పథకంద్వారా-స్వయం పోషక విధానాల్ని సమకూర్చుకొని-స్వతంత్ర జీవనం గడపవచ్చు పల్లె భారతి ప్రగతి పథంలో పయనిస్తుంది

కర్మకు - కర్తవు - కర్మాధికారివి నీవే

‘ కర్మణ్యస్త్యధికారస్తే ’

(భ. గీ.249)

గ్రామీణ గృహపరిశ్రమలు - సాంప్రదాయక వృత్తులు

పడైకు పట్టిన- పడమర పుంజు అత్తధిక జనాభా పడైలో లభించు పనరుకు మించి పడై జనాభా నేడు పెరుగుతున్నది పడై జీవనాధార పనరుకు భూమి పండ్లు చొక్కెలు పెరువులు-సమీప అడవులు ఇవి పెరుగుచు పడై కాపు జూనియర్ పడైకు దుర్గతి తప్ప సమీకృత గదు మరొక అపాయకరమైనది కనిపించని నిరుద్యోగులు-పనిపాటిన కలిగి ఉన్నవారిగా కన్పిస్తారు నిజానికి వారి సరిపడు ఆదాయం తెచ్చే ఉపాద్యుల వారికి ఉండవు వ్యవసాయరంగం సమాజానికి-పాటుపడుతున్నవారు ఇందుకు కావలసిన వారికున్న హెచ్చుతుంది మరొక గత్యంతరం లేక ఇంటిల్లవాది తమకున్న ఆస్తితో భూవనరులతో కాంక్షింప చేస్తారు

అందుకు వ్యవసాయక రంగమునకు అవసరమైన మానవ శక్తి మనుషుల మించి ఉన్న వారికి ఇతర ఉత్పత్తి రంగాలకు తరలించారు పారిశ్రామిక రంగంలో వారి శక్తి యుక్తులు ఉపయోగపడేలాచూడాలి

సాంప్రదాయక వృత్తులు వారికి వారి వారి వృత్తులలో నైపుణ్యం నామధ్యం ఉంటుంది తప్ప వేరేగా వారు మరొక సమాజానికి ఉపయోగ పడ లేరు పడైలో అధిక సంఖ్యాకులుగానున్నది వేరే-కమ్మరి-కుమ్మరి- వడంగి రజకులు నాయబ్రాహ్మణ నేతపనివాళ్ళు-వారివారి గృహవృత్తులలో రాజీంచడానికి అవసరమైన ముడిసరుకుల్ని వినిమయ వస్తూ ఉత్పత్తుల్ని మార్కెట్లో అమ్మటానికి తగిన రవాణా వార్తప్రసార సౌకర్యాలు ఏర్పడాలి వరి ఉత్పత్తుకు మద్దతు ధరలు పకటించాలి-గిట్టుబాటు ధరల్ని కల్పించాలి

విముక్తి (జ్ఞానం) నీ పనితనం (కర్మ) మేరకు నీకు - లభిస్తుంది

స్వే - స్వే - కర్మణ్య భరతః సంసిద్ధిం లభతే నరః

(భాగ 18 45)